

Bloemenwals uit “De Notenkraker Suite”

Vóór Tschaikovsky (die leefde van 1840 tot 1893) was de Russische balletmuziek niets meer dan een bescheiden achtergrondmuziekje bij de kunsten van de dansers. Tschaikovsky introduceerde meer variatie in ritmes, rijkere melodieën en orkestraties, en een symfonische structuur. Zijn Notenkrakersuite werd een klassieke kaskraker. De wereldpremière vond plaats op 18 december 1892 door het Keizerlijk Ballet in Sint-Petersburg. Tschaikovsky was speciaal gevraagd door prins Vselvolsjski, directeur van het Keizerlijk Theater, en Marius Petipa, de beroemde Franse danser en choreograaf, werkzaam in Sint-Petersburg. Petipa schreef het libretto gebaseerd op Alexandre Dumas' versie van E.T.A. Hoffmanns vertelling “De notenkraker en de muizenkoning” (1814). Hierin krijgt het jonge meisje Clara van haar oom Drosselmeyer als kerstgeschenk een pop in de vorm van een notenkraker. 's Nachts droomt zij dat deze als aanvoerder van speelgoedsoldaten de slechte muizenkoning verslaat, waarna de notenkraker in een knappe prins verandert en haar meeneemt naar het Land van Suikergoed. Hier ontmoeten zij de fee Suikerboon, die hen trakteert op een groot banket. Dit feest is aanleiding voor een reeks internationale dansen, eindigend met de zwerige *Bloemenwals*. Dit stuk wordt heel veel gespeeld, omdat iedereen het zo mooi vindt. Na een solo van de harp klinkt een meeslepende wals, waarbij allerlei instrumenten om beurten aan bod komen ...

Nieuw in de orkestbezetting was destijds de celesta.* Tschaikovsky had het instrument in 1891 ontdekt in Parijs en liet meteen een exemplaar naar Sint-Petersburg versturen. “Niemand mag het weten,” schreef Tschaikovsky aan zijn uitgever. “Ik ben bang dat Rimski-Korsakov of Glazounov het horen en het instrument eerder gaan gebruiken dan ik. Ik denk dat de celesta een geweldige indruk zal maken.”

Het bleef een geheim en Tschaikovsky was de eerste die de celesta in het orkest opnam, in de *Dans van de Suikerfee*.

Nog steeds wordt overal ter wereld “De notenkraker” uitgevoerd, vooral rond de kersttijd.